

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra LIVS-FYRSTEN OG MORDEREN

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 500.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947079905216/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Livs Fyrsten og Morderen

den øvrige Verden, og det er saameget sørgeligere, som det Danske Folkeliv har hørt til de ædleste paa Jorden, og nu saameget farligere, som deite Liv nu svæver i overhængende Fare for med Void og Mord at berøves os af et mægtigt Verdens-Folk, der gjør sig saameget mindre Samvittighed over at udslette os af Folkenes Tal, som de staar i den faste Formening, at vi selv har beviist, at vi aandelig og menneskelig talt, intet Folk er, altsaa intet eiendommeligt Folkeliv har, men er kun Dyr i menneskelig og Fæ i folkelig Skikkelse.

Mine Tilhørere veed, at jeg er ikke af dem, der forguder Verdens Stormagter, eller tvivler om, at jo den guddommelige Stormagt, som er Almagt, haade kan og vil, trods alle Verdens Stormagter, lade Smaafolk leve, men, skøndt jeg tvertimod indseer og paastaar, at det er netop Smaafolk, der har været Redskaber i Guds Haand til Hans allerstørste og underligste Gierninger paa Jorden, saa kan vi dog alle see paa Guds eget verdslige Folk, paa Jøde-Folket, at Gud vil ikke opholde noget Folk længere i Besiddelse af dets Fæderneland og Modersmaal, end Folket selv skatler sit eiendommelige Liv som Guds-Gave og har Sind til at nøies dermed og udvikle det til Klarhed; thi da Jøde-Folket forskød Livs-Fyrsten og udbad sig Morderen, og da Guds-Folkets Præster raabde: vi har ingen anden Konge end Keiseren, da slog Israels Konge ogsaa aabenbar Haanden af sit Folk og overgav dem i Morderens og den Romerske Keisers Vold, som de selv havde valgt.

Naar jeg derfor endnu haaber, at Himlens Gud baade nu og herefter vil frelse det lille Danske Folk fra dets mægtige og arrige Fienders Vold, ja skænke os Fred og Frihed til med Æren at fuldende det os beskikkede folkelige Levnetsløb, da er det kun, fordi jeg troer, at det Danske Folk, skøndt det aabenbar har Skinnet imod sig, dog igunden inderlig elsker sit eiendommelige Liv og Modersmaal, som er uadskilleligt.

Ja, Christne Venner, ligesom vi alle maa vide, at Ordet, der klarlig skiller os fra de Umælende, er det eneste Kraft-Udtryk og umiddelbare Redskab for Menneske-Aanden og Menneske-Livet, saaledes kunde og skulde vi vide, at Modersmaalet, der kiendelig skiller os fra andre Folkefærd, er det eneste Kraft-Udtryk og umiddelbare Redskab for Folke-Aanden og Folke-Livet, saa at naar vi selv ringeagter vort Modersmaal, ophører og eftersnakker de Fremmedes og især det allerfiendligste Folks Tungemaal, da er de forsaavidt und-

Livs-Fyrsten og Morderen

skyldte, naar de forudsætter, at enten har vi aldrig havt noget menneskeligt Folke-Liv, eller vi har selv skildt os derved, og tale hen i Veiret, naar vi klage over, at Andre vil berøve os det.

Og see, mine Venner, det er desværre sandt, at vi har længe drevet et grueligt Afguderi med alt det Fremmede og især med vore arrigste Fienders Tungemaal og Tankegang, ja, selv da vi havde faaet de allerklarreste Beviser paa, at Tyskernes Tungemaal og Tankegang var vores saa fiendlige som muligt, og medens vi allerhøiest klagede over, at disse fiendlige Sprog og denne fiendlige Tankegang ved Grøndsen indtrængde sig paa vore Enemærker, da indførte og indpodede vi med Flid dette samme fiendlige Sprog og denne samme fiendlige Tankegang, snart i alle vore Skoler, som uundværlige Hjælpe midler til højere menneskelig Oplysning og Dannelse, saa der hører unægtelig en uhyre Øien-Forblindelse til saaledes selv at arbejde paa sit hjertelige Livs og sit aandelige Modersmaals Undergang uden selv at ville det, ja uden at ønske, at Livs-Kraften jo før, jo heller maatte uddøe og Folke-Morderen skænkes os.

Dog er det, Gud skee Lov! daglig blevet mig klarere, at en saadan uhyre Øien-Forblindelse har været Hoved-Aarsagen til vores mageløs grove Feiltagelse, og at den, om end hidtil kun langsomt, daglig aflager, saa den dog vist nu, under Folke-Livets og Modersmaalets overhængende Fare, vil af Guds Naade hæves og afløses af en ligesaa mageløs folkelig Oplysning, der veileder os til kun herefter at skatte det Fremmede, forsaa vidt det kan og vil venlig forbindes med vort Folke-Liv, men uden al Barmhjertighed at forskyde og udvise alt det Fiendlige, saa Verden kan see, vi sætte Priis paa Guds og vort Eget, og saa Gud kan have Grund til og Ære af at frelse os og lade Lykken krone vore Bestræbeiser, for, uden Nogens Fornærmelse og uden Miskiendelse af noget Menneskeligt, at udvikle og klare det jævne og pragtløse, men rige, hjertelige og yndige Folkeliv og Modersmaal, som er Guds gode Gave og det ganske Folks Glæde! Amen! i Vorherres Jesu Christi Navn Amen!